Lezen: kinderen horen buiten te spelen

Begrijpend lezen · groep 7–8 · ±11 min Moeilijk

Naam: ..... Datum: .....

Vandaag leer je: Je leest een betoog en vindt de hoofdgedachte, de kernzinnen, het schrijfdoel, feiten en meningen en de verbindingswoorden.

Weet je nog?

Een tekst bestaat uit **alinea's**. Elke alinea gaat over één ding; de **kernzin** zegt wat dat is (vaak de eerste zin). De andere zinnen geven uitleg of voorbeelden.

De **hoofdgedachte** is wat de schrijver met de hele tekst wil zeggen, in één zin: bij een betoog is dat het standpunt, met de belangrijkste reden. Je vindt hem door de kernzinnen van alle alinea's te lezen.

Het **schrijfdoel** is waarom de schrijver schrijft: informeren (uitleggen hoe iets is), overtuigen (jou iets laten vinden of doen), vermaken of instrueren.

Een **feit** kun je controleren; een **mening** is wat iemand vindt (let op vind, zou moeten, beter, leuker, mooier).

Verbindingswoorden laten zien hoe zinnen bij elkaar horen: **bovendien** (er komt iets bij), **echter** (een tegenstelling), **daarom** (een gevolg), **want** (een reden).

Staat een antwoord er niet letterlijk? Zoek bewijs in de tekst en redeneer.

VOORBEELD

Alinea: 'Honden hebben een goede neus. Ze ruiken dingen die wij niet merken. Daarom helpen ze de politie.' Kernzin: 'Honden hebben een goede neus.' · bovendien = ook · echter = maar toch

1 Moeilijk

Lees de tekst. Is de zin waar of niet waar?

Kinderen horen buiten te spelen

1. Steeds meer kinderen brengen hun vrije tijd binnen door. Ze zitten achter een scherm of spelen een spel op de bank. Dat is jammer, want buiten spelen is veel meer dan alleen plezier hebben.

2. Om te beginnen bewegen kinderen buiten meer. Ze rennen, klimmen en fietsen zonder dat iemand het hun hoeft te vragen. Dat is goed voor hun spieren en hun conditie. Bovendien slapen kinderen die veel buiten zijn vaak beter.

3. Buiten leren kinderen ook dingen die in een klas lastig te oefenen zijn. Ze bouwen een hut, verzinnen samen de regels van een spel en lossen ruzies zelf op. Zo leren ze samenwerken en voor zichzelf opkomen. Een kind dat in een boom klimt, leert bovendien zijn eigen grenzen kennen.

4. Sommige ouders vinden buiten spelen te gevaarlijk. Een gevallen knie hoort er echter bij: kinderen leren ervan wat ze zichzelf wel en niet durven. Daarom zouden scholen en ouders kinderen vaker naar buiten moeten sturen. Een uur buiten per dag zou het minimum moeten zijn.

	Waar	Niet waar
De schrijver vindt dat kinderen elke dag minstens een uur buiten moeten zijn.	◯	◯
Volgens de schrijver slapen alle kinderen die buiten spelen beter.	◯	◯
Volgens de schrijver is een gevallen knie een goede reden om kinderen binnen te houden.	◯	◯
De schrijver noemt ook wat sommige ouders van buiten spelen vinden.	◯	◯

2 Moeilijk

Wat is de hoofdgedachte van de tekst? Schrijf hem op in één zin.

.....

.....

3 Moeilijk

Wat is het schrijfdoel van deze tekst?

◯ vermaken ◯ informeren ◯ overtuigen

4 Moeilijk

Wat is de kernzin van alinea 2?

- ◯ Ze rennen, klimmen en fietsen zonder dat iemand het hun hoeft te vragen.
- ◯ Dat is goed voor hun spieren en hun conditie.
- ◯ Om te beginnen bewegen kinderen buiten meer.

5 Gemiddeld

Is het een feit of een mening? Zet elke zin in de goede kolom.

Kies uit: 1. Een gevallen knie is niet erg. | 2. Een kind kan van een boom vallen. | 3. Buiten spelen is leuker dan achter een scherm zitten. | 4. Ouders moeten kinderen vaker naar buiten sturen. | 5. Buiten kunnen kinderen rennen, klimmen en fietsen. | 6. Op veel scholen is een speelplaats.

feit	mening

6 Moeilijk

De schrijver zegt: ‘Een gevallen knie hoort er echter bij.’ Wat bedoelt hij daarmee?

.....

.....

7 Moeilijk

Welk verbindingswoord in alinea 4 laat een tegenstelling zien met wat sommige ouders vinden?

◯ bovendien ◯ daarom ◯ echter

8 Moeilijk

Welk bezwaar van sommige ouders noemt de schrijver, en hoe antwoordt hij daarop?

.....

.....

.....

9 Moeilijk

Bedenk een ander argument voor het standpunt van de schrijver. Schrijf het op in een of twee zinnen.

.....

.....

.....

10 Moeilijk

Wat betekent ‘minimum’ in de laatste zin?

◯ het minste dat nodig is ◯ het meeste dat kan ◯ het gemiddelde

Hoe ging het? ☺ 😐 ☹

✂ ---------- Kom je er niet uit? Draai het blad om en lees de tip bij jouw nummer. ----------

Hulpkaart

1. Zoek bij elke zin de passende alinea en lees die zin goed. Let op woorden als ‘alle’ en ‘vaak’.

2. Lees de kernzin van elke alinea. Wat wil de schrijver dat jij vindt, en waarom?

3. Zegt de schrijver alleen hoe het is, of wil hij ook dat jij iets gaat vinden of doen?

4. De kernzin zegt waar de hele alinea over gaat. De andere zinnen geven er een voorbeeld of uitleg bij.

5. Kun je het controleren? Dan is het een feit. Is het wat iemand vindt, dan is het een mening.

6. Lees het stuk na de dubbele punt. Wat zegt dat over wat kinderen van vallen leren?

7. Zoek een woord dat ‘maar toch’ betekent.

8. Het bezwaar staat in de eerste zin van alinea 4, het antwoord in de zin erna.

9. Het argument moet laten zien waarom buiten spelen goed is. Denk aan wat jij buiten doet of leert.

10. Denk aan wat het tegenovergestelde van het meeste is.

© BrainBite

Antwoorden: Lezen: kinderen horen buiten te spelen

Voor de ouder · groep 7–8 Moeilijk

Vandaag leer je: Je leest een betoog en vindt de hoofdgedachte, de kernzinnen, het schrijfdoel, feiten en meningen en de verbindingswoorden.

Kijk samen na en vraag bij een fout eerst: hoe heb je dat bedacht? Gebruik de tip voordat je het antwoord geeft.

1. 1: Waar · 2: Niet waar · 3: Niet waar · 4: Waar

   Tip: Zoek bij elke zin de passende alinea en lees die zin goed. Let op woorden als ‘alle’ en ‘vaak’.

2. Kinderen zouden dagelijks meer buiten moeten spelen, want dat is goed voor hun lichaam en voor wat ze leren over samenwerken en over zichzelf.

   Tip: Lees de kernzin van elke alinea. Wat wil de schrijver dat jij vindt, en waarom?

3. overtuigen

   Tip: Zegt de schrijver alleen hoe het is, of wil hij ook dat jij iets gaat vinden of doen?

4. Om te beginnen bewegen kinderen buiten meer.

   Tip: De kernzin zegt waar de hele alinea over gaat. De andere zinnen geven er een voorbeeld of uitleg bij.

5. **feit:** Buiten kunnen kinderen rennen, klimmen en fietsen., Op veel scholen is een speelplaats., Een kind kan van een boom vallen.
   mening: Buiten spelen is leuker dan achter een scherm zitten., Ouders moeten kinderen vaker naar buiten sturen., Een gevallen knie is niet erg.

   Tip: Kun je het controleren? Dan is het een feit. Is het wat iemand vindt, dan is het een mening.

6. Dat een beetje vallen en schrammen bij spelen hoort. Het is niet erg, want kinderen leren ervan wat ze zichzelf wel en niet durven.

   Tip: Lees het stuk na de dubbele punt. Wat zegt dat over wat kinderen van vallen leren?

7. echter

   Tip: Zoek een woord dat ‘maar toch’ betekent.

8. Ouders vinden buiten spelen te gevaarlijk. De schrijver zegt dat een gevallen knie erbij hoort en dat kinderen ervan leren wat ze durven.

   Tip: Het bezwaar staat in de eerste zin van alinea 4, het antwoord in de zin erna.

9. Bijvoorbeeld: Buiten maken kinderen makkelijker nieuwe vrienden, want ze spelen samen met kinderen uit de buurt.

   Tip: Het argument moet laten zien waarom buiten spelen goed is. Denk aan wat jij buiten doet of leert.

10. het minste dat nodig is

    Tip: Denk aan wat het tegenovergestelde van het meeste is.

© BrainBite